

Baltic
Institute
of Social
Sciences

Cilvēkkapitāla politikas informācijas vajadzības un PIAAC datu piedāvātās iespējas

Oksana Žabko, vadošā pētniece
Baltic Institute of Social Sciences

Noformējuma attēlu avots: <https://pxhere.com/> (CC0 Public Domain;
Free for personal and commercial use)

03.10.2024.

- ▶ Prasmes & tautsaimniecība
(ekonomiskā izaugsme, darba
ražīgums, inovācijas u.tml.)
- ▶ Prasmes kā izglītības sistēmu
raksturojošie rādītāji
- ▶ Prasmes kā indivīdu spēju un
potenciāla rādītāji

Prasmes & tautsaimniecība

- ▶ Straujāka zināšanu un prasmju novecošanās
- ▶ Mainīgi ekonomiskās aktivitātes cikli
- ▶ Atšķirīga tautsaimniecības nozaru attīstība
 - ▶ Mainās profesiju pieprasījums
 - ▶ Rutīnas darba profesiju pakāpeniska izzušana, pieaugot procesu automatizācijai
- ▶ Darba ražīguma veicināšana

Juris Binde: "Konstruēšana, tāpat kā glezniecība un dzeja, ir radošs process, un, lai to varētu īstenot, ir jātrenē smadzenes."

Foto: Ivars Bušmanis

"LMT" prezidents Binde: Viss attīstās tik strauji, ka dzīves laikā trīs četras reizes būs jāmaina specialitāte 🇷🇺

Publicitātes foto

DevOps" speciāliste Jeļena "Accenture" nonāca pēc draudzenes ieteikuma pieteikties uzņēmuma un "Riga TechGirls" organizētajām mācībām "She Goes Tech". Pirmā lieta bija uzkrājusi plašu pieredzes bagāžu visdažādāko nozaru profesijās. Jeļena ir ārksturīgā enerģiskā un aktīvā daba, drosmīgi ļauties pārmaiņām un noticēt sev, droši atmainot ierasto dzīvi par 180 grādiem, pierāda, ka, tikai nebaidoties mēģināt, ir iespējams sasniegt jaunas virsotnes. Par darbu "DevOps, SRE and Cloud" departamentā Jeļena saka: "Esmu laimīga šeit būt!"

Darba ražīgums & inovācijas

- ▶ Darba algu atšķirības tautsaimniecības nozarēs & profesiju grupās
 - ▶ Darba ražīguma netiešie rādītāji: darba pieredzes ilgums, nozare, profesija
 - ▶ Prasmju mērījumi & salīdzinājums kā jauni skaidrojošie rādītāji
- ▶ Ekonomiskajai izaugsmei nepieciešamas inovācijas:
 - ▶ Kādas ir Latvijas iedzīvotāju radošuma potenciāls (piem., adaptīvās problēmu risināšanas prasmes)?
 - ▶ Kāds ir radošuma potenciāls, salīdzinot ar Igauniju un Lietuvu, un Somiju?
 - ▶ Kāds ir radošuma potenciāls jauniešu vidū? → Vai varam sagaidīt inovācijas nākotnē?
 - ▶ Prasmju salīdzinājums valstu starpā; paaudžu starpā u.tml.

Profesionālās pārejas

-
- ▶ Kāds ir profesiju mainījušo prasmju līmenis?
 - ▶ Kāds ir turpmākie karjeras ceļi?
 - ▶ Kādi ir ienākumi?
 - ▶ Atkarībā no izglītības iegūšanas veida (formālā vs neformālā)
 - ▶ Salīdzinot ar darbiniekiem, kuriem attiecīgā profesija ir sākotnējā izvēle?

Mācīšanās, prasmes & darba ražīgums

- ▶ Gaidas, ka dalība mācībās atspoguļosies nodarbinātā situācijas izmaiņās (darba algas pieaugums u.tml.):
 - ▶ Ietekmes nobīde laikā
 - ▶ Darba algu pieaugumu nosaka uzņēmuma iekšējie procesi
 - ▶ Uzlabojušās prasmes → ražīguma pakāpenisks pieaugums → atalgojuma pieaugums
 - ▶ Dalībnieku aptaujas, kas parāda subjektīvo vērtējumu par mācību ieguvumiem & lietderību
- ▶ Prasmju komponentes pievienošana analīzei:
 - ▶ Kādas ir prasmju atšķirības atkarībā no līdzdalības mācībās?
 - ▶ Kāda nozīme ir uzņēmuma raksturojuma faktoriem (nozare, lielums u.tml.)?

Prasmes & izglītība (1)

- ▶ Prasmju struktūra & savstarpējā mijiedarbība:
 - ▶ Kuras prasmes ir labāk attīstītas; kuras vājāk?
 - ▶ Tekstpratības, rēķinpratības un adaptīvo problēmu risināšanas prasmju savstarpējās sakarības?
- ▶ Prasmju līmeņa cēloņsakarības ar mācīšanās prasmju saglabāšanu:
 - ▶ Neformālās mācīšanās aktivitātes pēdējos 12 mēnešos
 - ▶ Mācīšanās stili
 - ▶ Mācīšanās ikdienas darbā

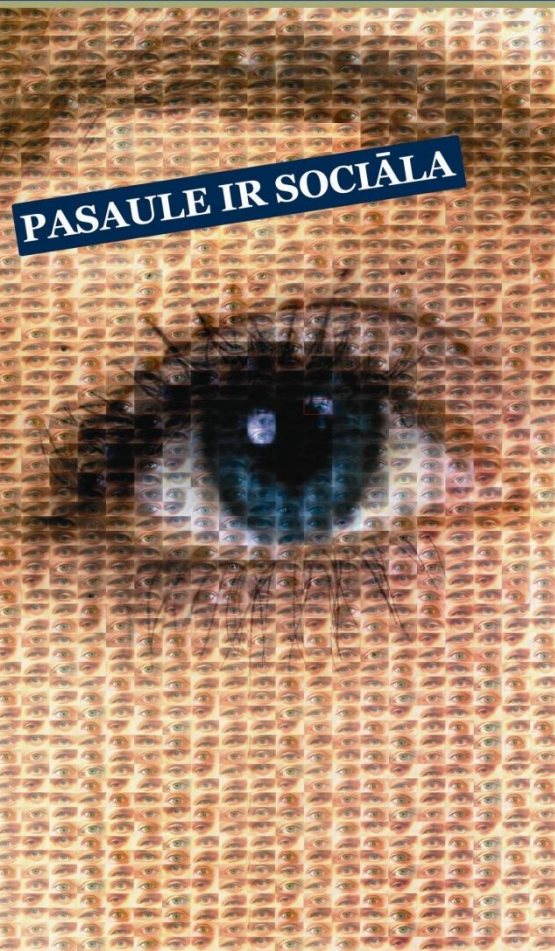
Prasmes & izglītība (2)

- ▶ Latvijas izglītības sistēmas raksturojums:
 - ▶ Prasmju līmeņa salīdzinājums dažādu paaudžu starpā
 - ▶ Starptautiskā konkurētspēja
- ▶ Latvijā un ārpus Latvijas izglītošanās procesā iegūtās prasmes:
 - ▶ Vai ārvalstīs iegūtā izglītība dod labākas prasmes? Kurās prasmju grupās novērojamas atšķirības?
 - ▶ Kāda ir ārvalstīs izglītību ieguvušo jauniešu konkurētspēja Latvijā?
 - ▶ Ieņemamais amats
 - ▶ Ienākumi

Prasmes, darba vide & labbūtība

- ▶ Darba vides risku novēršana kā darba nespējas & bezdarba prevencija
 - ▶ Problēmu risināšanas un dažādas vispārīgās prasmes (sadarbība, pašorganizācija u.tml.) kā stresa vadības netieši mēri
 - ▶ Veselības pašnovērtējums
 - ▶ Apmierinātība ar dzīvi

PASAULE IR SOCIĀLA

BISS

**EXPERTS IN RESEARCH
AND ANALYSIS**

Baltic Institute of Social Sciences

**Valņu iela 3 - 3, Rīga
info@institute-biss.lv**